

Sygn. akt IV U 714/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 września 2014r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Elżbieta Wojtczuk
Protokolant	st. sekr. sądowy Dorota Malewicka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 15 września 2014r. w S.

odwołania R. W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia (...)r. Nr (...) i dnia (...). Nr (...)

w sprawie R. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o prawo do emerytury

oddala odwołania.

Sygn. akt: IV U 714/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia (...)Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., działając na podstawie art.184 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze odmówił R. W. prawa do emerytury wskazując, że ubezpieczony nie udowodnił, iż do dnia 1 stycznia 1999r. ma wymagany staż ubezpieczeniowy 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych oraz 15 lat stażu pracy w warunkach szczególnych. Organ rentowy do stażu pracy – jako okresu uzupełniającego do brakujących 25 lat pracy – nie zaliczył okresu pracy w gospodarstwie rolnym ojca S. W., gdyż niewielki areal gospodarstwa (0,97 ha) nie mógł zapewnić pracy przez cały okres w pełnym wymiarze czasu pracy. Do pracy w warunkach szczególnych organ rentowy nie zaliczył okresów: od 04.06.1979 r. – 16.10.1986 r., od 05.12.1988 r. – 31.03.1997 r., bowiem zakład pracy (prasowe Zakłady (...), a następnie (...)Poligrafia w W.), nie określił charakteru wykonywanej pracy zgodnie z rozporządzeniem rady Ministrów z 07.02.1983 r. oraz nie powołał się na przepisy resortowe, które wyszczególniają stanowiska pracy w szczególnych warunkach (decyzja z 23.04.2013 r. k.28 akt organu rentowego).

Decyzją z dnia (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., działając na podstawie art.184 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w

szczególным charakterze po rozpatrzeniu wniosku z dnia 10 maja 2013 r. odmówił R. W. prawa do emerytury wskazując, że ubezpieczony nie udowodnił, iż do dnia 1 stycznia 1999r. ma wymagany staż ubezpieczeniowy 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych oraz 15 lat stażu pracy w warunkach szczególnych. Organ rentowy przyjął za udowodnione przez ubezpieczonego na datę 01.01.1999 r. okresy nieskładkowe: 11 miesięcy i 13 dni, okresy składkowe: 23 lat, 1 miesiąc i 8 dni tj. łącznie 24 lat i 21 dni, w tym staż pracy w warunkach szczególnych 3 lata, 4 miesiące i 9 dni. Organ rentowy do racy w warunkach szczególnych zaliczył ubezpieczonemu okresy zatrudnienia: od 04.05.1971-10.08.1974 r. (C. Spółdzielnia Pracy w O.), od 20.12.1976 r. – 19.01.1977 r. (Zakłady (...)). Organ rentowy do stażu pracy – jako okresu uzupełniającego do brakujących 25 lat pracy – nie zaliczył okresu pracy w gospodarstwie rolnym ojca S. W., oraz stażu pracy w warunkach szczególnych w Prasowych Zakładach (...), a następnie w (...)Poligrafia w W. wskazując te same powody, co w uzasadnieniu decyzji z dnia 23 kwietnia 2013r.

Odwołanie od w/w obu decyzji złożył R. W. wnosząc o ich zmianę i ustalenie mu prawa do emerytury. Odwołania ubezpieczonego zostały zarejestrowane pod sygnatury akt: IV U (...). Postanowieniem z dnia (...).r. Sąd na podstawie art. 219 kpc połączył sprawę o sygn.. akt IV U 785/13 do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia ze sprawą o sygn. akt IV (...) i prowadził ją w dalszym ciągu pod sygn.. (...)

W uzasadnieniu obu odwołań ubezpieczony wskazał, że w okresie od (...) pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w warunkach szczególnych jako operator maszyn typograficznych. Praca świadczona była w uciążliwym hałasie drukujących maszyn rotacyjnych, zwojowych sięgającym rzędu 87-90 decybeli. Ponadto podczas druku występowało szkodliwe pylenie farb. Ponadto ubezpieczony wnosił o zaliczenie mu do stażu ubezpieczeniowego okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców podnosząc, że przez pracę w gospodarstwie rolnym szkołę podstawową ukończył w wieku 17 lat i nie mógł skończyć szkoły zawodowej (k.2-3).

W odpowiedzi na odwołania organ rentowy wniósł o ich oddalenie powołując się na przepisy prawa i uzasadnienie zawarte w zaskarżonych decyzjach (odpowieź organu rentowego na odwołanie k.4-5 i 5-6 akt IV U 785/13).

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczony R. W. ur. (...), w dniu (...)rok życia. W dniu 26 marca 2013 r. wystąpił do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z wnioskiem o ustalenie prawa do emerytury. Na podstawie przedłożonych do wniosku dokumentów organ rentowy ustalił, że na dzień 1 stycznia 1999r. ubezpieczony udowodnił staż ubezpieczeniowy w wymiarze 24 lata i 21 dni, z czego okresy składkowe wynoszą 23 lata, 1 miesiąc i 8 dni, a okresy nieskładkowe 11 miesięcy i 13 dni. Ponadto organ rentowy nie uznał ubezpieczonemu żadnego okresu pracy w warunkach szczególnych. Z uwagi na brak wymaganych ustawą 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych i brak wymaganego stażu pracy w warunkach szczególnych decyzją z 23 kwietnia 2013 r. organ rentowy odmówił ubezpieczonemu przyznania emerytury (decyzja z 23.04.2013 r. k.28 akt emerytalnych).

Następnie dnia 10 maja 2013 r. ubezpieczony wystąpił ponownie z wnioskiem o przyznanie mu prawa do emerytury załączając dwa świadectwa pracy w warunkach szczególnych wystawione przez C. Spółdzielnię pracy w O. i Zakłady (...) Spółdzielnię pracy w W. (wniosek i załączniki k. 33-36 akt organu rentowego). Rozpoznając powyższy wniosek organ rentowy decyzją z dnia 22 maja 2013 r. ponownie odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury, podnosząc że ubezpieczony nie udowodnił na datę 01.01.1999 r. 15 lat pracy w warunkach szczególnych i 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych (decyzja z dn. 22.05.2013 r. k. 32 akt organu rentowego).

Ojciec ubezpieczonego – S. W. w obrębie D. figurował w rejestrze gruntów jako władający gruntem o powierzchni 0,97 ha (zaświadczenie k.7 akt emerytalnych). R. W. od urodzenia był zameldowany pod adresem D. ul. (...) i mieszkał razem z rodzicami (zaświadczenie k.8 akt organu rentowego). Do szkoły podstawowej im. (...) Brygady Kawalerii chodził w D. i ukończył ją 22 czerwca 1970 r. (świadectwo k.34 akt organu rentowego). Ojciec ubezpieczonego pracował zawodowo w Zakładach (...) w W., a matka ubezpieczonego rano rozwoziła po blokach w W. mleko i jajka. Ubezpieczony miał trzy starsze siostry, które również mieszkały z rodzicami i pomagały w pracach w gospodarstwie rolnym rodziców. Rodzice ubezpieczonego hodowali 6-7, albo 7-8 świń rocznie i drób, nie mieli żadnego sprzętu rolnego. Na polu siali zboże i sadzili ziemniaki. Dochody z gospodarstwa rolnego nie były głównym źródłem dochodu

rodziców ubezpieczonego. Ubezpieczony pomagał rodzicom w codziennym obrządku inwentarza żywego oraz w pracach rolnych tj. żniwa, czy wykopki. Ubezpieczony na pracę w gospodarstwie rolnym rodziców przeznaczał mniej niż 4 godziny dziennie (zeznania świadków: H. M. k.17v-18, J. T. k.18).

Ubezpieczony w okresie od 04 czerwca 1979 r. do 16 października 1986 r. zatrudniony był w Prasowych Zakładach (...) „Prasa – K.-Ruch” w W. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku operator maszyn typo przy drukowaniu i uszlachetnianiu druku (świadcstwo pracy k. 12 akt organu rentowego, akta osobowe). Następnie w okresie od 5 grudnia 1988r. do 31 marca 1997 r. zatrudniony był w (...) S.A. w W. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku operatora maszyn typo (świadcstwo pracy k.13 akt organu rentowego, akta osobowe). Maszyny typo to maszyna drukarska służąca do drukowania gazet. Ubezpieczony jako operator maszyny drukującej nalewał do wałków farbę, czyścił je, mył, sprawdzał, czy nie ma plam i zarysowań na druku, pilnował wałków, mył cylindry ropą. Pracę operatora maszyn drukujących w wymienionych zakładach pracy wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy (zeznania świadków: Z. W. k.18-18v, E. R. k.18v-19, zeznania ubezpieczonego k.19-19v, akta osobowe)

Ubezpieczony nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego (okoliczności niesporna, oświadczenia zawarte we wniosku o emeryturę -k.1v akt emerytalnych ubezpieczonego).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołania ubezpieczonego R. W. nie są zasadne i nie zasługują na uwzględnienie.

Zgodnie z art.184 ust.1 i 2 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2009r. Nr 153, poz.1227 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego przewidzianego w art.32, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy ,tj. w dniu 1 stycznia 1999r. osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn oraz osiągnęli okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art.27 ustawy, a także nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa. W myśl przywołanego wyżej art.32 ust.1 i 4 ustawy pracownikom zatrudnionym w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przysługuje emerytura w wieku 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn, a w myśl przywołanego wyżej art.27 ustawy wymagany okres składkowy i nieskładkowy wynosi co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn. Zgodnie z §4 ust.1 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz.43 ze zm.) pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A załącznika do rozporządzenia, nabywa prawo do emerytury w w/w wieku jeżeli ma wymagany okres zatrudnienia (co najmniej 25 lat mężczyzna), w tym co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych. Ponadto zgodnie z §2 ust.1 przedmiotowego rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku.

Rozstrzygnięcie niniejszej sprawy wymagało zbadania, czy ubezpieczony spełnia przesłankę wymaganego okresu 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych oraz czy ma wymagany 15 –letni staż pracy w warunkach szczególnych. Poza sporem pozostawało bowiem, że ubezpieczony osiągnął wymaganą ustawą wiek oraz nie jest też członkiem otwartego funduszu emerytalnego.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przy ustalaniu prawa do emerytury oraz przy obliczaniu jej wysokości uwzględnia się również następujące okresy, traktując je, z zastrzeżeniem art. 56, jak okresy składkowe przypadające przed dniem 1 stycznia 1983 r. okresy pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia, jeżeli okresy składkowe i nieskładkowe, ustalone na

zasadach określonych w art. 5-7, są krótsze od okresu wymaganego do przyznania emerytury, w zakresie niezbędnym do uzupełnienia tego okresu.

W przedmiotowej sprawie ubezpieczonemu R. W. brakuje do 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych 11 miesięcy i 9 dni i co do zasady o taki okres może być uzupełniony okres ubezpieczenia o okres pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia a przed 1 stycznia 1983 r. Zgodnie z wytycznymi doktryny i orzecznictwa, aby można było zaliczyć okres pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia traktując je jako okresy składkowe ubezpieczony musi wykazać, iż pracował w gospodarstwie rolnym rodziców co najmniej 4 godziny dziennie. W przedmiotowej sprawie zebrany w sprawie materiał dowodowy w postaci zeznań świadków: H. M. (k. 17v-18), J. T. (k.18), zeznania ubezpieczonego (k. 19-19v) nie wykazał, iż ubezpieczona w okresie od 29.03.1969 r. do 03.05.1971 r. pracowała w gospodarstwie rolnym rodziców w wymiarze przekraczającym cztery godziny dziennie. Mając na uwadze powierzchnię gospodarstwa rolnego 0,97 ha, fakt, że ojciec ubezpieczonego pracował zawodowo, a matka zajmowała się kupnem mleka od rolników, a następnie jego rozwożeniem po blokach w W., należy uznać, że na pracę w gospodarstwie rolnym nie był wymagany duży nakład czasu. Gospodarstwo o tak niewielkim areale nie było też głównym źródłem utrzymania się sześciuosobowej rodziny. Należy mieć na uwadze również, że na etapie postępowania przed organem rentowym, ani ubezpieczony ani świadkowie nie podnosili, aby rodzice ubezpieczonego uprawiali grunty o większej powierzchni niż 0,97 ha. Na etapie postępowania sądowego ubezpieczony podnosił, że rodzice dzierżawili jeszcze ziemię po wuju na R. o powierzchni ok. 1,5 ha. Powyższe jednak nie zostało udokumentowane żadnymi bezspornymi dowodami, w postaci dokumentów. Ponadto powyższa miejscowość jest położona w znacznej odległości od D., co czyni niewiarygodnym powyższe twierdzenie ubezpieczonego. Ponadto rodzice ubezpieczonego nie mieli żadnego sprzętu rolniczego, ani konia, żeby nawet dojechać do tego pola. Wobec powyższego Sąd nie obdarzył wiarygodnością zeznań ubezpieczonego w części dotyczącej tego, że jego rodzice użytkowali grunty rolne o powierzchni większej niż 0,97 ha. W ocenie Sądu również codzienna praca przy inwentarzu żywym nie wymagała od ubezpieczonego tak dużego nakładu pracy, jak zeznał ubezpieczony. Mając na uwadze, że rodzice ubezpieczonego trzymali tylko od 6-7 sztuk świń i drób to, mając na uwadze, że w pracach gospodarskich brało udział 6 osób: rodzice ubezpieczonego i ich czworo dzieci, czas poświęcony przez ubezpieczonego na pomoc przy inwentarzu był niewielki. Sami świadkowie zeznali również, że średnio ubezpieczony na pracę w gospodarstwie rolnym mógł poświęcać ok. 3-4 godzin w zależności od potrzeb. W ocenie Sądu natomiast, przy tak małej powierzchni gospodarstwa i tak niewielkiej hodowli, mając na uwadze zasady doświadczenia życiowego i zawodowego znacznie mniej. W ocenie Sądu zatem zebrany w sprawie materiał dowodowy nie daje podstawy do zaliczenia ubezpieczonemu okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców w wymiarze 11 miesięcy i 9 dni. Wobec powyższego ubezpieczony nie udowodnił 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych, co powoduje że jego odwołania nie zasługują na uwzględnienie.

Odnosząc się do zaliczenia ubezpieczonemu do stażu pracy w warunkach szczególnych okresów zatrudnienia od 04 czerwca 1979 r. do 16 października 1986 r. w Prasowych Zakładach (...) „Prasa – K.-Ruch” w W. oraz od 5 grudnia 1988r. do 31 marca 1997 r. w (...) S.A. w W. w ocenie Sądu powyższy okres powinien być zaliczony do pracy w warunkach szczególnych. Ubezpieczony bowiem stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w wymienionych okresach pracował jako operator maszyn drukujących, co wynika z jego akt osobowych oraz dowodu z zeznań świadków: Z. W. i E. R., które to dowody zostały obdarzone przez Sąd wiarygodnością. Praca na powyższym stanowisku stanowi pracę w warunkach szczególnych zgodnie z wykazem A, dział XI, poz. 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze i na podstawie działu XI poz. 4 pkt 1 – maszynista – operator maszyn drukujących zarządzenia Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego

Powyższe jednak nie czyni odwołań zasadnymi, bowiem nie zostało wykazane, że ubezpieczony ma wymagany 25 – letni okres składkowy i nieskładkowy.

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd uznał, że odwołania ubezpieczonego nie zasługują na uwzględnienie i dlatego na podstawie art.477¹⁴ §1 kpc oddalił oba odwołania.